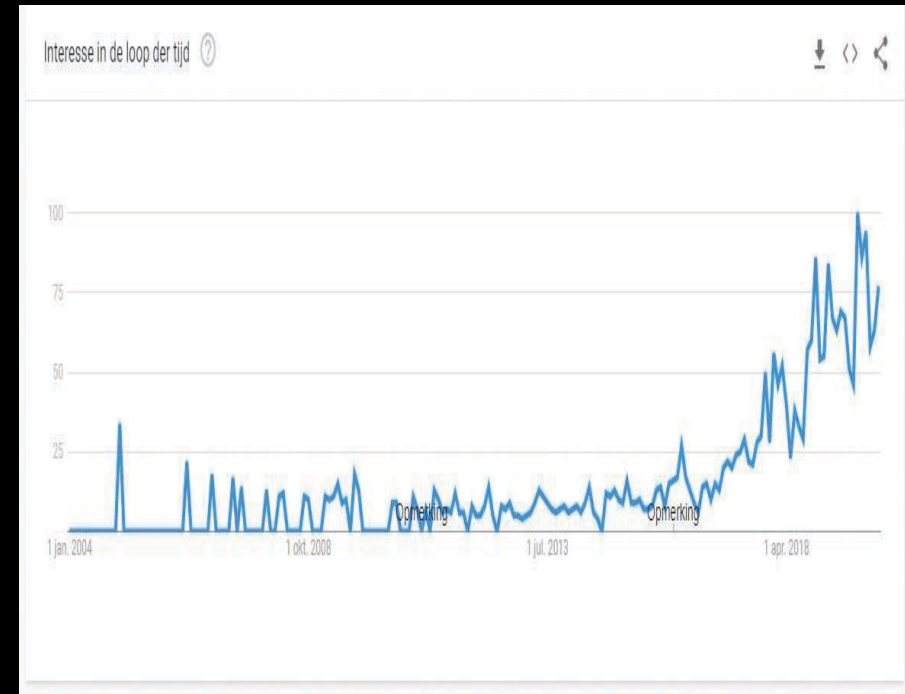
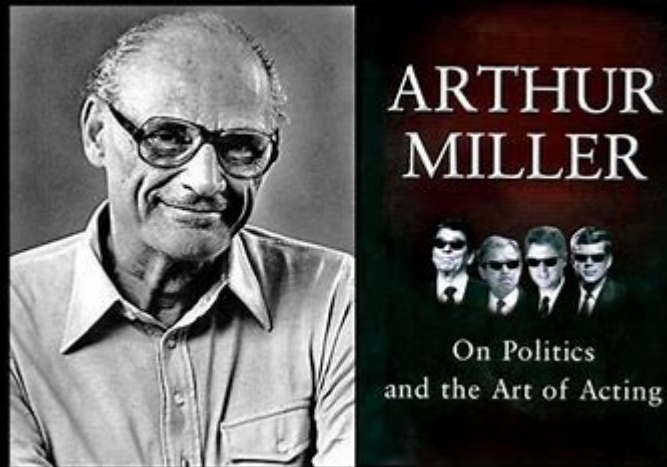

Decadente politieke taal

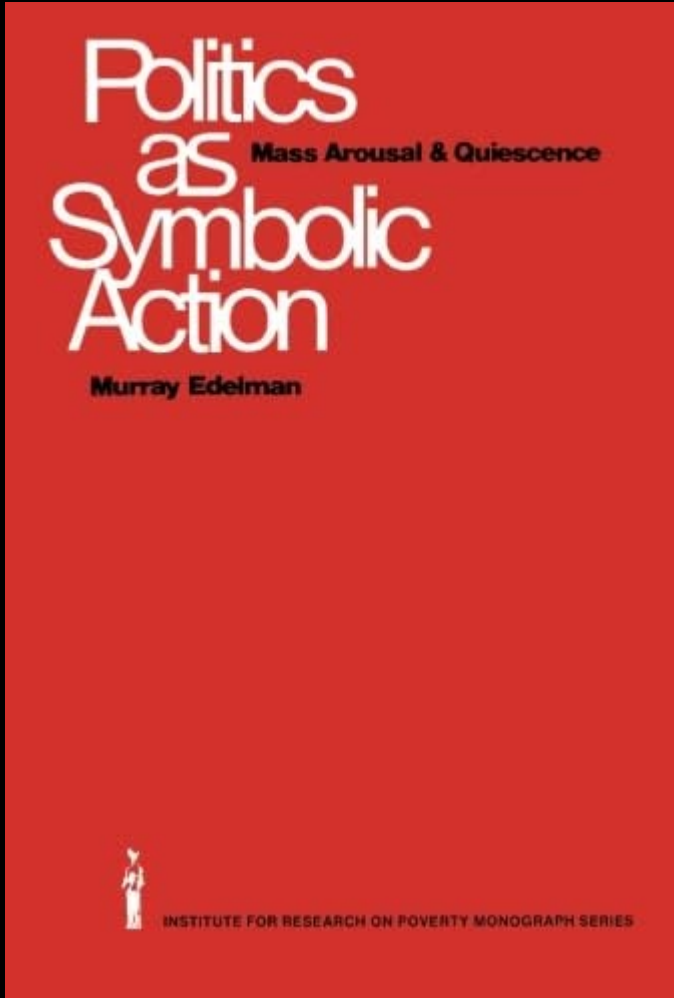
Bob Hoogenboom

‘Ingestudeerde teksten van politici die een dagelijks dieet van ingeblikte ideeën en gespeelde emoties oplepelen. Op een manipulatieve wijze worden echt en fantasie in een politieke blender gestopt om als versimpelde oneliners oneindig te worden geserveerd.’

‘Words that succeed, policies that fail’

- Politieke taal gaat hand in hand met ‘de arrogantie van gespeelde onwetendheid’ (Miller, 2001).
- De politiek creëert crises met behulp van taalkundige snapshots waarin complexe situaties worden teruggebracht tot vergaande versimpelingen.
- Vaak gaan deze hand in hand met het oproepen van angstbeelden: immigratie, verdunning van de Nederlandse identiteit, meer moslims, wokisme, terrorisme, ondermijning en narcostaat.

Taalsturing *2011-2024*

- Ministerie van Veiligheid en Justitie: begin van de verdunning
- Politieke jargon verrijkt met het werkwoord 'aankpakken'. van druggerelateerde overlast en criminaliteit, over aankpakken en er bovenop zitten, en over de zaak aankpakken.
- Zijn taal wordt verklaard met de geruststellingsfunctie; de minister geeft het publiek het gevoel dat er iets aan het probleem gedaan zal worden door het te benoemen.
- -
- -

De taal vol ongebreidelde 'bestrijdingsbegeerte' (Bianchi, 1958) die zich sinds 2011 als een olievlek door de samenleving verspreidt:

- zero tolerance, preventief fouilleren en gebiedsverboden*
 - militair jargon: 'frontlijnwerkers', 'stadsmariniers' en 'interventieteams'*
 - sluipend gif, verrotting, verzwakking, kwetsbaar, ernstige gevolgen, verstrekkende ontwrichting en aantasting van de moraliteit, de rechtsstaat en de gehele samenleving*
-

En mythologische verwijzingen

- 'Onze taak is niet alleen om het monster in twee jaar tijd een paar koppen af te hakken. Ik wil samen met alle partners die zich inzetten tegen ondermijning het beest in zijn hart raken.'
- - D-G Ondermijning

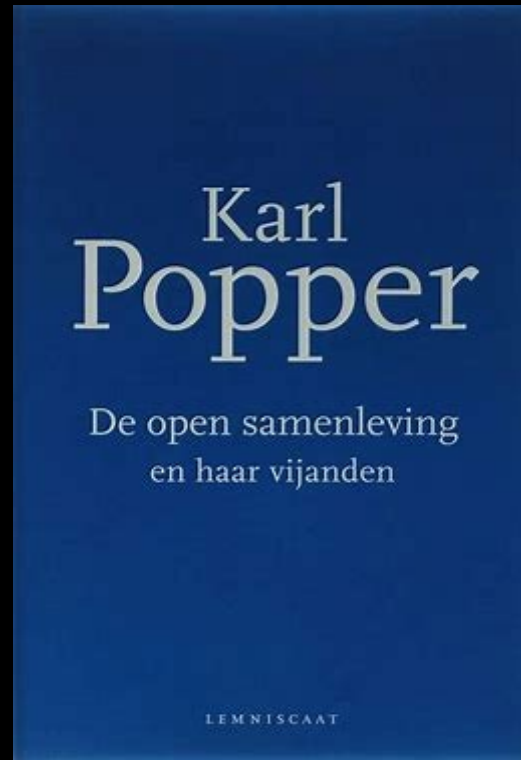

Taal = macht

- ‘Versteende verhalen (..) vol functionele ficties.’
- En, drukken van alternatieve verklaringen, oplossingen en/of kritiek.
- Totalitaire waarheidsaanspraken

Taalsturing ‘is niet onschuldig.’

Kamerbrieven, beleidsnotities, spreekbeurten, vergaderingen en mediaoptredens waarin de ondermijningtaal wordt herhaald en herhaald ‘scheppen’ een mentale taalgevangenis’ (Van Twist, 2018).

Funcities van sociale controletaal

- Stanley Cohen (1985): Het sociale controle systeem brengt onvermijdelijk veel verhalen voort die: .
- beleid en interventies rechtvaardigen
 - goed zijn voor het zelfvertrouwen en versterken – door herhaling op herhaling – de politieke en organisatorische belangen.
 - werken als buffer tegen kritiek dat ‘zij’ het niet goed zouden doen.
 - construeren een ‘complex sociaal drama’ en moeten de indruk wekken dat criminaliteitsproblemen ‘not somehow totally out of control’ zijn.
 - dragen een belofte in zich en geven hoop.

Decadente samenleving en decadente taal

"The crisis consists precisely in the fact that ***the old is dying and the new cannot be born***; in this *interregnum* a great variety of morbid symptoms appear."

—Antonio Gramsci (1971)
Prison Notebooks

- 'Our civilization is decadent and our language – so the argument runs – must inevitably share in the general collapse.'
- Orwell's kritiek op de taal is dat deze aan elkaar hangt van beelden die zo oud en afgedragen zijn dat zij hun betekenis van helderheid volledig hebben verloren. Politieke taal is niet geïnteresseerd in nauwkeurigheid en controleerbaarheid van begrippen.

Morbide symptomen

- Politisering van veiligheid
- Ondermijning lokale gezag en regioburgemeesters
- Rolonvastheid burgemeesters
- Herdefiniëring politiefunctie en – taken
- Wensdenken versus ‘getting things done’
- Marginaliseren wetenschap
- Ondermijning rechtsbescherming
- Rechtshandhaving als melkkoe
- Bureaucratisering
- ‘Putting out fire with gasoline’: uitlokking geweld.